

Jelenségnaptár

1997. szeptember (JD 2450693–722)

A bolygók láthatósága

Merkúr. Az első héten a bolygó megfigyelhetősége gyorsan javul. A hó közepén másfél, a végén háromnegyed órával kel a Nap előtt. 16-án van legnagyobb nyugati kitérésben, 18°-ra a Naptól. Ez idei legkedvezőbb hajnali láthatósága.

Vénusz. Az esti égbolt feltűnő látványossága. A hó elején egy, a végén másfél órával nyugszik a Nap után. Fényessége a hónap közepén $-4^m,1$, növekvő, fázisa 0,71, csökkenő, látszó átmérője 15",6.

Mars. A hó folyamán két órával nyugszik a Nap után. A hó közepén fényessége $+1^m,1$, látszó átmérője 5",1, fázisa 0,91, így nem sok látványosságot kínál az észlelők számára.

Jupiter. A hó elején három, a végén egy órával nyugszik éjjel után. Az éjszaka első felében figyelhető meg a Capricornusban. Hó közepén fényessége $-2^m,7$, látszó átmérője 46",2.

Szaturnusz. Napnyugta után kel, egész éjszaka látható a Pisces csillagképben.

Uránusz, Neptunusz. A hó elején három, a végén egy órával nyugszanak éjjel után. Az éjszaka első felében figyelhetők meg a Sagittarius és a Capricornus határán.

Őszi napéjegyenlőség: szeptember 22. 23:56 UT

Teljes holdfogyatkozás szeptember 16-án!
(Bővebben l. Csillagfedések c. rovatunkat)

Kettőscsillag észlelési ajánlat: Cepheus

Koord. (2000,0)	Név	Komp.	Év	PA	Szögt.	Magn.
00163+7657	STF13		1983	56	0°,9	$6^m,7+7^m,2$
03062+7901	STF 320		1978	230	4,6	5,8+9,0
21055+6209	STF2764	AXBC	1969	301	7,0	8,1+8,6
	HU 765	BC	1973	31	0,7	9,1
21449+6228	MLR 16		1973	33	18,3	6,0+9,5
22490+6834	STF 2947	AB	1981	57	4,6	7,2+7,2
		AC	1925	206	111,2	10,2

Holdfázisok

01. 23:52 UT	Újhold
10. 01:31 UT	Első negyed
16. 18:50 UT	Telehold
23. 13:35 UT	Utolsó negyed

Mira és SRA maximumok

02. V CVn	$6^m,8$	VA 9
03. WX Cyg	9,7	VA 5
06. X UMa	9,7	
10. R Cam	8,3	VA 8
12. X Oph	6,8	VA 12
12. RV Her	10,1	VA 6
14. Y Dra	9,2	VA 1
14. T Lep	8,3	
19. V Cam	9,9	
20. U Lyn	9,5	
23. V Boo	7,0	VA 9
25. T Gem	8,7	VA 6
25. S CrB	7,3	VA 5
26. R UMa	7,5	VA 5
26. Z Cet	8,9	VA 15
27. RY Her	9,0	

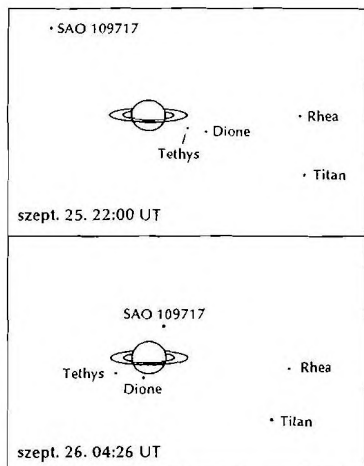
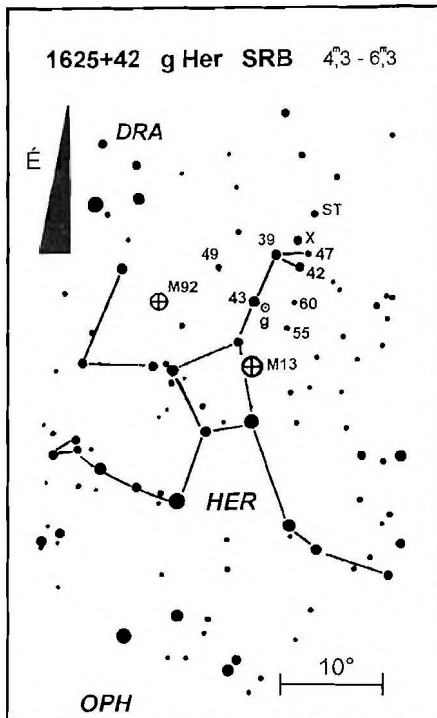
Mély-ég ajánlat: az Ophiuchus nem Messier gömbhalmazai és a Cygnus nem Messier nyílthalmazai és planetáris ködei.

A beküldési határidő: augusztus 6.

A hónap változója: g Herculis

Ezúttal egy népszerű és fényes fél-szabályos változócsillagot ajánlunk észlelőink figyelmébe. A g Her szabadszemes csillagként méltán vált az egyik legnépszerűbb fél-szabályos változóvá. Mellékelt térképünk alapján, amely a VA 9-ből származik, könnyen megtalálhatjuk a Hercules északnyugati felében. $4^m,3$ és $6^m,3$ között változik, meglehetősen szabálytalanul. Alapvetően egy 800–1000 napos hosszuperiódusú és nagyamplitúdójú (kb. 1^m) változásra rakódik rá egy kb. 100–200 napos, jóval kisebb ingadozás. Idén tavasszal erős felfényesedést mutatott, ami nagyon jellemző erre a csillagra.

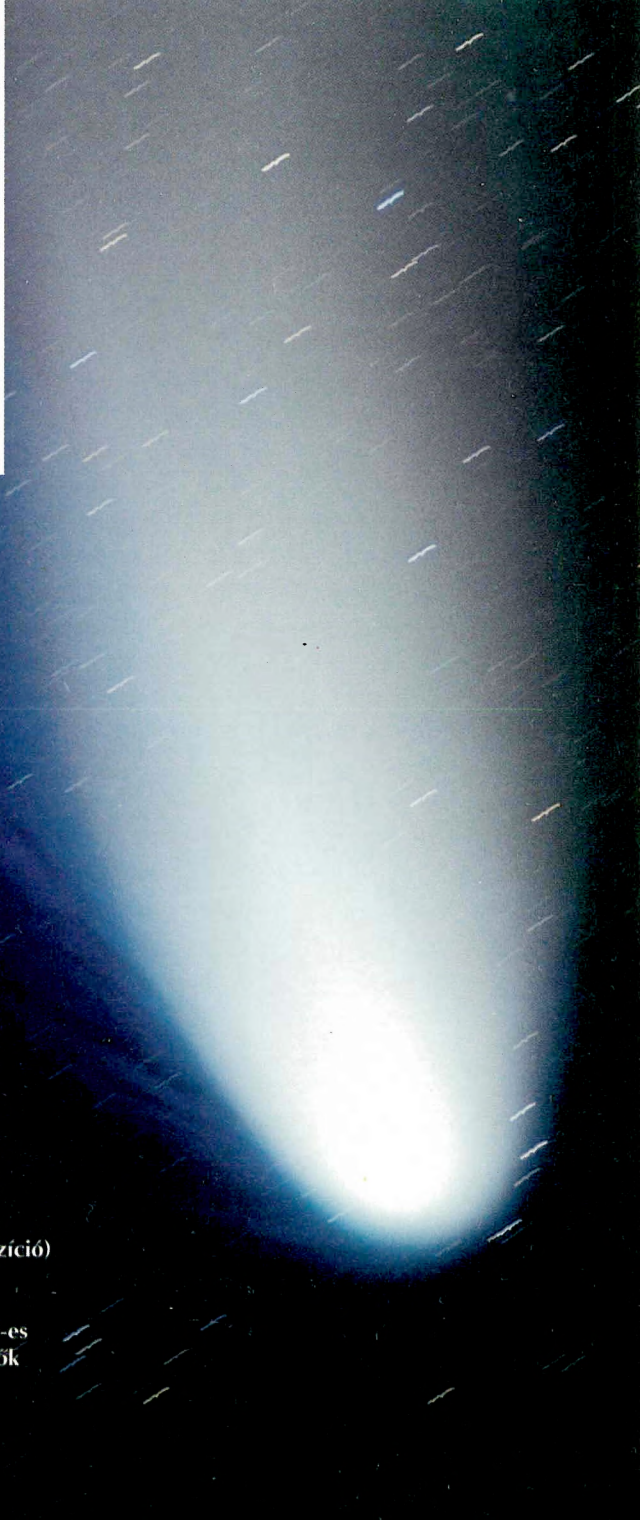
Vörös színe miatt óvatosan és gondosan járjunk el észlelése során. Városi amatőrök kis nagyítású binokulárral észleljék, hacsak lehet, defókuszált kép mellett, csillagkorongokat összehasonlítva. Ajánlatos észlelés-gyakoriság: heti egy alkalom. Összehasonlító sorozata kevésbé sötét égen jól használható szabadszemes határ-fényesség megállapítására.

Küldjön egy fényképet!

Várjuk Olvasóink fényképes beszámolóit távcsőépítési tapasztalataikról, szakkörök, klubjuk, csillagvizsgálójuk tevékenységéről, lakóhelyük csillagászati életéről.

Szept. 25/26-án a Szaturnusz holdrendszere „kiegészül” a $8^m,7$ -s SAO 109717 jelű csillaggal. A legnagyobb közelség 26-án 04:26 UT-kor következik be, 20"-re a bolygó középpontjától (Heelal Hemelkalender)

A Hale-Bopp-üstökös 1996.11.09-én
(Kodak Gold 400 film, 10 perc expozíció)
illetve 1997.03.30-án
(Fuji 400 film, 30 perc expozíció).
Mindkét kép ugyanazzal a 100/1000-es
refraktorral készült, így jól lemérhetők
az üstökös megjelenésében
bekövetkezett drámai változások
(fotó: Rózsa Ferenc)

